

A 2003-ra vonatkozó nonprofit-adatgyűjtés legfontosabb megállapításai

A Központi Statisztikai Hivatal 2004-ben, három év után ismét teljes körű adatgyűjtést hajtott végre a nonprofit szervezetek körében. A 2001-2002-es évre vonatkozó reprezentatív felvétel adatai állnak rendelkezésre, amely számos metszetben korlátozza az időbeli összehasonlíthatóságot. A jelenleg készülő, 2003. évre vonatkozó tanulmányban fogjuk a részletes, időbeli összehasonlítást is tartalmazó adatokat közreadni.

A 2003-as évben 53 022 szervezet működött Magyarországon, ennek 40%-a (21 216 szervezet) alapítványi formában, 31 806 pedig társas nonprofit szervezetként. Az alapítványok 60%-a három tevékenységi területhez, oktatáshoz (32%), szociális ellátáshoz (15%) és kultúrához (14%) köthető. A társas nonprofit szervezetek körében továbbra is a szabadidős (25%) és a sportegyesületek (19%), valamint a szakmai érdekképviselőek találhatók a legnagyobb arányban.

Folyamatosan növekszik a közhasznúvá vált nonprofit szervezetek száma. A közhasznú státust szerzett szervezetek aránya 2003-ban megközelítette a 47, a kiemelkedően közhasznúvá nyilvánítottaké pedig a 8 százalékot.

A hivatalosan működő szervezetek 92 százaléka fejtett ki aktív tevékenységet az év során. Több mint 6 százalékuk működése csak a szervezet fenntartásra korlátozódott, és mintegy 900 szervezet csak névlegesen működött. A szervezetek 90 százalékára volt jellemző a pénzforgalom, 2 százalékuk csak tőkét gyűjtött, mintegy 3400 szervezet viszont semmiféle pénzügyi tevékenységet nem folytatott.

A három év alatt érzékelhetően erősödött a szektor szolgáltató szerepe, ezzel összhangban javultak gazdálkodási mutatói is. A *bevételek* összege meghaladta a 731 milliárd forintot, ami a 2000. évi 495 milliárd forinthez képest folyó áron közel 48 százalékos emelkedést jelent. Ennek ellenére az 500 ezer forintnál kisebb bevételű szervezetek aránya még mindig 45 százalék.

Jelentősen emelkedett az *állami támogatásokból származó források* aránya. A szektor bevételeinek 2000-ben 28 százaléka származott az állami vagy önkormányzati költségvetésből, ez az arány 2003-ra 42 százalék fölé emelkedett. Ezzel párhuzamosan a *magántámogatások* aránya 16-ról 13 százalékra csökkent, a saját források aránya pedig 10 százalékponttal esett vissza. Igaz, a közel 310 milliárdos állami hozzájárulás több mint felét a közhasznú társaságok és közalapítványok kapták. Tovább csökkent, de még mindig magas a bevételek fővárosi koncentrációja (63-ról 61 százalékra).

A 30 milliárd forintnyi, *külföldi forrásokból* érkező támogatás mind összegében (másfél milliárd forinttal), mind a szektor bevételeiben képviselt arányában (6-ról 4 százalékra) visszaesett. Az ilyen típusú támogatások közel 60 százaléka külföldi nonprofit szervezettől vagy egyháztól származott.

A szektor 116 milliárd forintnyi (ebből 111 milliárd pénzbeli) *támogatást* nyújtott, az adományok háromnegyede szervezeteknek, egynegyede magánszemélyeknek jutott.

Több mint 10 százalékkal növekedett a szektorban dolgozók száma. A főállásban, teljes munkaidőben *foglalkoztatottak* létszáma meghaladta a 63 ezer főt. További 7 és fél ezer fő munkájával volt egyenértékű annak a közel 24 ezer munkavállalónak a teljesítménye, akiket a nonprofit szervezetek részmunkaidőben és nem főállásban alkalmaztak. A szektorban mért átlagos, közel másfél millió forintos éves bér, három év alatt 42 százalékkal emelkedett.

2003-ban a szektorban tevékenykedő *önkéntes segítők* száma megközelítette a 400 ezer főt. Az általuk teljesített 34 millió munkaóra körülbelül 16 ezer főállású foglalkoztatott munkaidejének felelt meg. Munkájuk értéke meghaladta a 24 milliárd forintot.

Táblázatok

1. A nonprofit szervezetek száma és megoszlása településtípus szerint, 2003

Településtípus	Alapítványok		Társas nonprofit szervezetek		Összesen	
	száma	megoszlása, %	száma	megoszlása, %	szám	megoszlás, %
Főváros	6 407	30,2	7 059	22,2	13 466	25,4
Megyeszékhely	4 879	23,0	7 016	22,1	11 895	22,4
Többi város	5 807	27,4	8 528	26,8	14 335	27,1
Község	4 123	19,4	9 203	28,9	13 326	25,1
<i>Összesen</i>	<i>21 216</i>	<i>100,0</i>	<i>31 806</i>	<i>100,0</i>	<i>53 022</i>	<i>100,0</i>

2. A nonprofit szervezetek száma és megoszlása tevékenységcsoportok szerint, 2003

Tevékenységcsoport	Alapítványok		Társas nonprofit szervezetek		Összesen	
	száma	megoszlása, %	száma	megoszlása, %	szám	megoszlás, %
Kultúra	2 879	13,6	2 831	8,9	5 710	10,8
Vallás	1 233	5,8	190	0,6	1 423	2,7
Sport	1 073	5,1	5 935	18,7	7 008	13,2
Szabadidő, hobbi	513	2,4	8 032	25,1	8 545	15,9
Oktatás	6 814	32,0	759	2,4	7 573	14,3
Kutatás	607	2,9	541	1,7	1 148	2,2
Egészségügy	1 915	9,0	503	1,6	2 418	4,6
Szociális ellátás	3 130	14,8	1 418	4,5	4 548	8,6
Polgárvédelem, tűzoltás	106	0,5	736	2,3	842	1,6
Környezetvédelem	472	2,2	774	2,4	1 246	2,4
Településfejlesztés	1 236	5,8	1 768	5,6	3 004	5,7
Gazdaságfejlesztés	290	1,4	725	2,3	1 015	1,9
Jogvédelem	108	0,5	574	1,8	682	1,3
Közbiztonság védelme	334	1,6	1 368	4,3	1 702	3,2
Többcélú adományoztatás, nonprofit szövetségek	46	0,2	726	2,3	772	1,5
Nemzetközi kapcsolatok	335	1,6	414	1,3	749	1,4
Szakmai, gazdasági érdekképviselet	44	0,2	4 101	12,9	4 145	7,8
Politika	81	0,4	411	1,3	492	0,9
<i>Összesen</i>	<i>21 216</i>	<i>100,0</i>	<i>31 806</i>	<i>100,0</i>	<i>53 022</i>	<i>100,0</i>

3. A közhasznú nonprofit szervezetek száma és aránya szervezeti forma szerint, 2003

Szervezeti forma	Közhasznú szervezetek		Kiemelkedően közhasznú szervezetek		Összes szervezet	
	száma	aránya, %	száma	Aránya, %	szám	arány, %
Alapítvány	13 160	66,5	1 661	8,4	19 781	100,0
Közalapítvány	821	57,2	459	32,0	1 435	100,0
Egyesület	9 194	34,8	1 376	5,2	26 407	100,0
Köztestület	183	37,2	30	6,1	492	100,0
Szakszervezet	166	14,1	20	1,7	1 176	100,0
Szakmai, munkáltatói szervezet	558	22,7	51	2,1	2 458	100,0
Közhasznú társaság	779	63,7	391	32,0	1 223	100,0
Nonprofit intézmény	9	18,0	6	12,0	50	100,0
<i>Összesen</i>	<i>24 870</i>	<i>46,9</i>	<i>3 994</i>	<i>7,5</i>	<i>53 022</i>	<i>100,0</i>

4. A nonprofit szervezetek száma aktivitásuk jellege szerint, 2003

Szervezeti forma	Tevékenységet aktívan végzi	A tevékenység csak fenntartásra korlátozódik	Csak névlegesen működik	Összesen
Alapítvány	17 918	1 497	366	19 781
Közalapítvány	1 300	105	30	1 435
Egyesület	24 582	1 424	401	26 407
Köztisztület	486	5	1	492
Szakszervezet	1 096	71	9	1 176
Szakmai, munkáltatói szervezet	2 151	234	73	2 458
Közhasznú társaság	1 131	78	14	1 223
Nonprofit intézmény	50	–	–	50
Összesen	48 714	3 414	894	53 022

5. A nonprofit szervezetek száma működési jellemzők szerint, 2003

Szervezeti forma	Bevételei, kiadásai vannak	Pénzt gyűjt, nincs kiadása	Tartalékából él, csak kiadása van	Pénz nélkül működik	Összesen
Alapítvány	18 115	516	329	821	19 781
Közalapítvány	1 353	41	12	29	1 435
Egyesület	23 472	510	225	2 200	26 407
Köztisztület	482	1	–	9	492
Szakszervezet	1 075	22	2	77	1 176
Szakmai, munkáltatói szervezet	2 094	55	29	280	2 458
Közhasznú társaság	1 205	–	13	5	1 223
Nonprofit intézmény	50	–	–	–	50
Összesen	47 846	1 145	610	3 421	53 022

6. A nonprofit szervezetek száma és bevételei bevétel nagyság szerint, 2003

Bevétel nagyság, ezer Ft	A szervezetek		A bevételek	
	száma	megoszlása, %	összege, millió Ft	megoszlása, %
– 50	8 046	15,2	92,6	0,0
51– 500	15 927	30,0	3 720,2	0,5
501– 5 000	19 504	36,8	33 159,7	4,5
5 001–50 000	7 573	14,3	119 132,7	16,3
50 001–	1 972	3,7	574 948,4	78,7
Összesen	53 022	100,0	731 053,6	100,0

7. A nonprofit szervezetek bevételei források és szervezeti forma szerint, 2003

Szervezeti forma	(millió Ft)					Összesen
	Állami	Magán-	Alap-	Gazdálkodási	Egyéb	
	támogatás	tevékenység	tevékenység	tevékenység	tevékenység	
Alapítvány	57 645,8	55 466,8	22 901,4	19 599,0	1 656,4	157 269,4
Közalapítvány	62 177,3	7 582,5	2 451,3	5 179,8	104,5	77 495,4
Egyesület	47 374,1	22 085,4	48 324,9	30 578,9	1 417,1	149 780,4
Köztisztület	5 128,7	1 013,5	9 509,1	726,0	16,8	16 394,1
Szakszervezet	928,4	2 162,8	6 016,3	1 651,2	28,8	10 787,5
Szakmai, munkáltatói szervezet	30 726,1	1 496,6	29 358,4	10 605,6	525,1	72 711,8
Közhasznú társaság	98 113,3	3 862,3	89 955,1	42 014,6	1 870,0	235 815,3
Nonprofit intézmény	6 870,3	1 447,7	2 224,4	234,9	22,4	10 799,7
Összesen	308 964,0	95 117,6	210 740,9	110 590,0	5 641,1	731 053,6

8. A különböző szervezeti formájú nonprofit szervezetek bevételeinek megoszlása
források szerint, 2003

Szervezeti forma	Állami	Magán-	Alap-	Gazdálkodási	Egyéb	Összesen
	támogatás		tevékenység	bevétele		
Alapítvány	36,5	35,3	14,6	12,5	1,1	100,0
Közalapítvány	80,2	9,8	3,2	6,7	0,1	100,0
Egyesület	31,6	14,7	32,4	20,4	0,9	100,0
Köztisztület	31,3	6,2	58,0	4,4	0,1	100,0
Szakszervezet	8,6	20,0	55,8	15,3	0,3	100,0
Szakmai, munkáltatói szervezet	42,2	2,1	40,4	14,6	0,7	100,0
Közhasznú társaság	41,7	1,6	38,1	17,8	0,8	100,0
Nonprofit intézmény	63,6	13,4	20,6	2,2	0,2	100,0
Összesen	42,3	13,0	28,8	15,1	0,8	100,0

9. A nonprofit szektor összes bevétele településtípus szerint, 2003

Településtípus	Millió Ft	Megoszlás, %	Egy szervezetre jutó bevétel, ezer Ft
Főváros	447 660,6	61,3	33 243
Megyeszékhely	133 634,3	18,3	11 234
Többi város	96 775,2	13,2	6 751
Község	52 983,5	7,2	3 976
Összesen	731 053,6	100,0	13 787

10. A nonprofit szektor külföldi támogatásból származó bevételei források szerint, 2003

Külföldi támogatás forrása	A támogatás		Ebben résztvevő szervezetek	
	összege, millió Ft	megoszlása, %	száma	aránya, %
Külföldi állami szerv, intézmény	9 133,0	30,3	691	1,3
Külföldi vállalkozás, vállalat	1 634,8	5,4	409	0,8
Külföldi nonprofit szervezet, egyház	17 634,8	58,6	910	1,7
Külföldi magánszemély	1 709,0	5,7	1 245	2,3
Összesen	30 111,6	100,0	2 926	5,5

11. Az adományozó szervezetek száma és megoszlása,
valamint az általuk kiosztott támogatások nagysága, 2003

Támogatási forma	A támogatást nyújtó szervezetek		A kiosztott támogatás	
	száma	aránya, %	összege, millió Ft	átlagos összege, ezer Ft
Pénzbeli támogatás,				
Lakosságnak	5 308	10,0	28 615,7	5 391
Szervezetnek	6 731	12,7	82 455,2	12 250
Együtt	10 586	20,0	111 070,9	10 492
Kiosztott összes támogatás,				
Lakosságnak	6 250	11,8	29 923,3	4 788
Szervezetnek	8 035	15,2	85 998,8	10 703
Összesen	12 383	23,4	115 922,1	9 361

12. A nonprofit szervezetek által foglalkoztatottak száma szervezeti forma szerint, 2003

Szervezeti forma	Főállású, teljes munkaidős	Főállású, részmunkaidős	Nem főállású	Számított főállású
	foglalkoztatottak száma			
Alapítvány	10 159	2 196	2 491	11 506
Közalapítvány	1 295	229	338	1 443
Egyesület	11 827	2 609	4 126	13 544
Köztisztviselő	1 130	222	216	1 263
Szakszervezet	706	133	310	804
Szakmai, munkáltatói érdekképviselő	2 325	485	523	2 620
Közhasznú társaság	34 073	6 620	2 655	37 648
Nonprofit intézmény	1 787	271	545	1 977
<i>Összesen</i>	<i>63 302</i>	<i>12 765</i>	<i>11 204</i>	<i>70 805</i>

13. A nonprofit szervezetek alkalmazásában álló számított főállású foglalkoztatottak száma, egy foglalkoztató szervezetre jutó átlaga, bérköltsége és átlagkeresete településtípus szerint, 2003

Településtípus	Számított főállású foglalkoztatottak			
	száma	átlaga, fő	bérköltsége, millió Ft	egy főre jutó éves átlagbére, ezer Ft
Főváros	29 098	10,9	54 852,5	1 885,0
Megyeszékhely	19 466	10,5	25 085,0	1 288,6
Többi város	14 774	8,4	16 380,0	1 108,6
Község	7 467	5,1	8 906,8	1 192,8
<i>Összesen</i>	<i>70 805</i>	<i>9,1</i>	<i>105 224,3</i>	<i>1 486,1</i>

14. A nonprofit szervezetek önkéntes segítőinek főbb mutatói szervezeti forma szerint, 2003

Szervezeti forma	Önkéntes segítő				Egy főre jutó átlagos munkabérek	Számított önkéntesként foglalkoztatottak ^{a)}	
	száma	megoszlása, %	által az év során végzett munka becsült időtartamának			száma	becsült bér-megtakarítása, millió Ft
			összege, óra	megoszlása, %			
Alapítvány	90 335	22,6	7 173 348	21,1	79	3 449	5 124,9
Közalapítvány	5 563	1,4	389 076	1,1	69	187	277,9
Egyesület	282 247	70,6	24 678 972	72,4	87	11 865	17 631,4
Köztisztviselő	1 891	0,5	159 072	0,5	84	76	113,6
Szakszervezet	7 356	1,8	535 680	1,6	72	258	382,7
Szakmai, munkáltatói érdekképviselő	11 885	3,0	1 046 868	3,1	88	503	747,9
Közhasznú társaság	587	0,1	68 856	0,2	117	33	49,2
Nonprofit intézmény	46	0,0	6 000	0,0	130	3	4,3
<i>Összesen</i>	<i>399 910</i>	<i>100,0</i>	<i>34 057 872</i>	<i>100,0</i>	<i>85</i>	<i>16 374</i>	<i>24 331,9</i>

^{a)} A számított önkéntesként foglalkoztatottak száma az önkéntesek által az év során végzett munka becsült időtartamának és egy főállású alkalmazott órákban számított éves munkaidőjének hányadosa. A becsült bér-megtakarítás pedig az előbbi mutató és a nonprofit szektorban a számított főállású foglalkoztatottaknak fizetett éves átlagos munkabér (1 millió 486 ezer Ft) szorzata. Ezek a számított értékek kifejezik, hogy az önkéntesekkel a szervezetek hány főállású teljes munkaidős munkavállalót és mennyi munkabért váltanak ki.